

Homa Kotkansalon muistolle.

Viime lehtemme numerossa mainitsimme Homa *Kotkansalon* kuolemasta. Nyt saamme tarkemmin tutustua hänen elämäntyöhönsä.

Kotkansalo oli syntynyt Kiestingin Kokkosalmella huhtikuun 13 p:nä 1881. Jo verrattain nuorena eli 7-vuotiaana poikasena hän sai venäjänkielisen alkeisopetuksen vanhauskoiselta Anni-nimiseltä nunnalta, joka eli Vaarankylässä sen jälkeen kuin hänet oli karkoitettu Tuoppajärven länsirannalla sijaitsevasta skiitasta. Jo tällöin osoitti Homa-poikanen oivansa erittäin teräväpäinen, tiedonhaluinen ja hyväoppinen. Sitten hän kävi Kieretissä venäläisen kansakoulun. Venäjänkielen taitoisena hän myöhemmin huomattavan paljon tutustui laajempaan kirjallisuuteen. Omaten harvinaisen hyvän muistin hän saattoi vielä vanhoilla päivillään lasketella ulkomuististaan pitkiä sarjoja nimiä ja vuosilukuja jo ammuin lukemistaan asioista.

Homa Kotkansalon ammattitaito oli hyvin moninainen. Hän kerkesikin harjoittaa niitä monia ja pystyi alkamansa työn viemään perille. Niinpä hän — eräitä mainitaksemme — jo verrattain nuorena oli tukkijoella aluksi tukinuitossa, mutta myöhemmin urakoitsijana tukinuitoissa toimittain itse kirjanpidon, palkkojen maksut ja muonanjaon tukkimiehille. Siihen aikaan kuului työmiesten muonittaminen urakoitsijoille. Sen jälkeen hän teki useina vuosina kauppamatkoja Etelä-Suomessa, kunnes v. 1904 meni naimisiin ja rupesi viljelemään isänsä kotitaloa Kokkosalmella. Samalla hän ahkerasti kalasteli erilaisilla uudenaikaisilla kalastusvälineillä. Kun sitten maailmansota alkoi, joutui hän reserviläisenä lähtemään sotaan, jossa tuli olemaan kolme vuotta. V. 1917 valitsi Kiestingin kunta hänet kunnan valtuuston puheenjohtajaksi. Tämän perusteella hänet vapautettiin sotapalveluksesta kunnan puolesta tehdyn anomuksen johdosta. Kuvaavana piirteenä mainitakoon, että kunnan venäjänkielinen ja -mielinen kirjuri, oikea tsaarin musta edustaja, ei lähettänytkaan kunnan anomusta Kotkansalon vapauttamisesta eteenpäin, vaan oli se kuntalaisten toimitettava epävirallista tietä. Niinkään on muistettava, että näihin aikoihin ruvettiin Vienan kuntiin järjestämään semstvo- eli kunnallista itsehallintolaitosta, jonka esimieheksi Kiestinkiin Kotkansalo valittiin.

Vallankumouksen ajat vaativatkin Karjalan kuntien johtomiehiltä sekä taitoa että selvää harkintaa ohjatessaan mitä erilaisimpia virtauksia, joiden alaisessa ristiaallokossa Karjala silloin eli. Hänen päättävän ja rohkean toimintansa ansiota on, ettei Kiestingin kunnassa bolshevikienkaan aikana tapahtunut ryöstöjä eikä murhia. Oli luon-

Homa Kotkansalo.

nollista, että Kotkansalo valittiin yhdeksi kuntansa edustajaksi Uhtuan maakuntapäiville v. 1920, jossa hän merkittävällä tavalla vaikutti siellä tehtyihin päätöksiin. Sanotut maakuntapäivät valitsivat hänet karjalaisten edustajana neuvottelemaan Rajajoelle Venäjän silloisten vallanpitäjien edustajien kanssa Karjalan kansan tahdosta ja pyrkimyksistä. Karjalan vapaustaistelujen aikana vv. 1921—1922 oli Kotkansalo hiihtojoukkueen johtajana vastaanottamassa sivusta tulevia vihollisjoukkoja näiden hyökätessä Karjalaan. Kuten tunnettua, joutuivat karjalai-

set ja heidän avukseen tulleet suomalaiset vapaaehtoiset lopuksi siirtymään Suomen rajojen sisäpuolelle.

Näin jäi Kotkansalolta Kokkosalmelle vankka talo ja hyvin järjestetty talous. Suomeen siirryttyä helmikuun 12 p:nä 1922 järjesti hän taloutensa uudelleen harjoittaen talvikausina kauppaa ja kesäisin kalastusta Oulunjoesta vuokraamassaan lohijapajassa. Samanaikaisesti hän oli Oulun seudulla olevien karjalaispakolaisten ohjaajana ja heidän etujensa valvojana. Hänen laajaa asiantuntemustaan Karjalan asioissa käyttivät huomattavan paljon myöskin viranomaiset erilaisissa asioissa. Syksyllä v. 1943 siirtyi Homa Petsamoon, jossa osti maapalstan rakennuksineen, hankki merikalastusvälineet ja harjoitti siellä merikalastusta useina vuosina melko hyvällä menestyksellä. Mutta sielläkin sai hän tuta bolshevikien kirouksen. Talvisotamme alettua jäi häneltä sekä kiinteä että suurimmaksi osaksi irtainkin omaisuus jälleen viholliselle. Hän muutti uudelleen Ouluun. Täällä hän koko talvisodan ajan oli vartiopalveluksessa ja sitten vv. 1941—42 syntymäseudullaan Sohananjoessa kalastajana.

Homa Kotkansalo oli esimerkillinen tarmon mies, joka ei lannistunut yhä uusiintuneista vastoinkäymisistään. Alotekykyisenä ja tarmokkaana hän aloitti yhä uudestaan rakennustyönsä. Hänen horjumaton uskonsa Karjalan onnellisempaan tulevaisuuteen oli esimerkillinen. Karjala menetti hänessä uskollisen työntekijän, jonka kaltaisia asiamme ja oikeuksiemme puoluttajia nyt entistä enemmän tarvittaisiin.

W. K.

Tilatkaa itse ja kehoittakaa tuttaviannekin

tilaamaan Viena-Aunus-lehti täksi vuodeksi!
